

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvasó szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A negyvenéves debreczeni színház.

— A mai jubileum. —

Debreczen, október 6.

Ugy van elterjedve a köztudatban, hogy Debreczen a magyar színészet Mekkája. Ide vágyódtak és innen mentek fel az ország legelső színpadjaira azok a művészek, akik még átérték a vándorlások szomorú esztendeit, de aztán aczélos erős, tiszta, művészettel beirták nevüket a magyar kulturbistoriába.

Való igaz, hogy az első három évtized, a melyet a közsínház megnyitása óta számítunk, nemcsak a debreczeni, de a magyar színművészetnek is fénykora. Blaha Lujza, Foltényi, Mándoki, Vizvári, Együd, Vidor Pal, Zilahy Gyula, Góth Sándor, Gál Gyula, itt avatták az első friss és mámoros tapsokat s a két öreget Foltényt és Mándoky kivéve innen vonultak fel örvendező triumfussal, rózsák között az ország első színpadára.

Azóla ha volt is esés — ha a régi dicsőségen egy egy fekete folt fel is tűnt — előkelő műintézet maradt ez a színház. Voltak mindig nemes, okos, széplelkű színészeink, a kik a szónak tiszta erejével szóltak a közönséghez s lelket és szívet gyönyörködtetően játszották el az élet nagy tragédiáit, komoly drámáit, vagy nemes zománczal vonták be a költő könnyebb színes alkotásait.

Negyven esztendeje áll már közsínházunk okulására, művelésére, izléseinek finomítására közönségünknek. Most negyven esztendő határkövénél becsületes író embernek nincs egyéb kívánsága, mint hogy ezután vezetői soha se térjenek el attól az iránytól, amellyel a magyar színművészet nagyjai európai nivóra emelték a magyar színészetet.

Művészi izlés — előkelőség és tisztaság dolgában legyen például vezérlő elve minden színigazgatónak az az irány, a melyet közénk jött nagy művésznőnk Blaha Lujza követett, s a mellyel tiszteletet, becsülést vivott ki a magyar színpadnak.

Kövessék a mi színházunkban a nemzeti irányt! A nemzeti irány tisz-

teletben tartása mellett a külföld nagy szellemeinek termékeit is mutassák be. De zárják el egyszer és mindenkorra a léhaságot, az izléstelen durvaságot a mely az orfeumi nivónál is mélyebben lesüllyeszti azt a színpadot, amellyel ékes frázisokban Thália templomának szoktak nevezni.

Jubileumunkon tehát, a mikor kegyelettel emlékezünk a multra, gondoljunk a jövőre — álljunk őrt színpadunk tisztaságáért, hogy a jövő esztendők olyan fényesek, ragyogók legyenek, mint a mikor a magyar színészet nagyjai szóltak színpadunkról.

II. Endre és I. Ferencz József.

Régiek új programmal.

Debreczen, október 6.

Állítsuk szembe egymással a világ történelem legkiválóbb dinasztiájának az Árpádháznak legrosszabb uralkodó tagját II. Endrét gerincetlen lakájok által a Habsburgok közül legalkotmányosabb magyar királynak kikiállított I. Ferencz Józseffel.

Az általános fejlődés elvének alapján a kétszáz évvel később uralkodó I. Ferencz Józsefnek sokkal, de sokkal tisztább nézetűnek kellene lenni az alkotmányosság lényegéről, mint II. Endrének. Azonban a tények éppen az ellenkezőt bizonyítják. II. Endre daczára az országban dühöngő belső-forrongásoknak, soha az alkotmányosság fogalma ellen nem vétett, sőt uralkodása alatt az 1222 iki országgyűlés kiadja az *arany bullát*, amely alkotmányunknak örök időknön át legfőbb támasza lett volna, ha sajna az 1686-iki országgyűlés engedve az erőszaknak, a fegyveres ellenállás jogát el nem törli.

Az arany bullában II. Endre ma is ragyogó tisztaságú alkotmányos elveket hirdet. „*Mi tehát az ő kérelmeiknek (a rendek) a mint kötelesek is vagyunk mindenben eleget tenni óhajtván*“ . . . stb. kiadjuk az arany bullát.

Ezzel szemben I. Ferencz József, három elveszített háboru és tizen-nyolcz évi uralom után jutott arra a gondolatra, hogy kötelessége lett volna trónralépését követő egy éven belül magát megkoronáztatni és az alkotmány megtartására esküt tenni. A koronázástól a chlopyi hadparancs kiadásáig harminczhat, a Fejérváry kabinet kinevezéséig harmincznyolcz év telt el.

Most pedig biztosra vehető hogy a király *ujra kinevezi Fejérváriékat*. Azt azonban ma még nem lehet feltétlen biztonsággal állítani, hogy az általános választói jog megvalósításához megkapták a király *hozzájárulását*.

Akár igen, akár nem, a *régi latrok új program* alapján fognak intézni rablótámadást a nemzeti önállóságunk és alkotmányunk ellen.

Mert juniusbán, mint ügyvezetőket neveztek ki őket, valóban szélhámoság és *szemérmertlenség* kellett hozzá, hogy saját szavukat meghazudtolva — mert ha valaki ügyeket tisztán vezetni akar, az sem reformokat, vagy önálló alkotásokat nem létesíthet — *parlament nélkül szemfényvesztő programmal* akarták a nemzetet megteveszteni.

Most legalább nem kell majd az ügyvezetők perfiadaijával is küzdeni a nemzetnek, egyenes és nyílt küzdelem amelyben a győztes csak a nemzet lehet.

Az új program sem új valójában, mert Fejérváryék még mint ügyvezetők telekürtölték vele a világot. Az egész össze van lopva a függetlenségi és az új párt programjából.

Két fődolog és ez a lényeg hiányzik a császári kirendeltség bornyujából és ez, hogy a *király végre tanuljon meg alkotmányosan gondolkodni*; mert ha alkotmányos kötelességeit megismeri, akkor Magyarország teljes függetlensége önkébe fog hullani. A másik, amely nélkül kibontakozás nem lehet, mert minden magyar ember szívébe van, mint egyetlen követelés belevésvé, ez a: **magyar vezényszó.**

Már megérkeztek Glück Ede
 az őszi férfi-, női- és gyermek czipők

legnagyobb czipő-áruházában Debreczen, Piacz és Kossuth u. sarok, a kistemplommal szemben. — Szép és jó minőségű czipőket olcsón csak nálam lehet vásárolni. ~~~~~

Fejérváryék nyeregben!

Tisza a főrendiházban.

Szóll Kálmán Bécsben.

A fődarabant nyilatkozata az általános választói jogról.

Fővárosi tudósítónk távirati jelentése.

Budapest, október 6.

A főváros politikai köreiben biztosra veszik, hogy a király Fejérváryék programját elfogadta és így a kinevezésük csak órák kérdése. Bár nem sok jelentőséget tulajdonítanak a dolognak, mert az előzmények után csak ezt várhatta mindenki, ennek dacára ez foglalkoztatja nemcsak a közönséget, hanem a politikusokat és a sajtót is.

Fejérváry ma kétszer is nyilatkozott, amelyből, hogy *nyeregben vannak* — mint ahogyan Vörös László egyik barátjának Bécsből telegrafálta — egész biztonsággal megállapítható.

Maga a nyilatkozat a következő:

— Döntés egyelőre abszolúte nincs. A korona elvben *nem idegenkedik az általános választói jog kérdésével szemben*, de egyes pontokra felvilágosításokat és módosításokat kért. Ebben a dologban tanácskozott a kormány. Én legközelebb, valószínűleg holnap ismét felmegyek Bécsbe és biztosra veszem, hogy a király immár *el fogja fogadni a javaslatot*.

A kormány újra kinevezése — Fejérváryval az élén — a mi információink szerint még a képviselőház október tizediki ülése előtt meg fog történni. Jelenthetjük még, hogy eddig — délelőtt fél 11 óráig — nem történt intézkedés Fejérváry elutazása iránt, de azért nincs kizárva, hogy a főgenerális még ma fölmejjék Bécsbe.

Tisza és az általános választói jog.

Különben pedig ismét az általános választói jog kérdése foglalkoztatja a politikusokat. A legintenzívebben a szabadelpártpárt, amelyet gróf Tisza István cikksorozata egészen kihozott a sodrából. A pártban nemrégiben egy értekezleten az a kívánság merült fel, hogy az általános választói jog kérdésében foglaljanak állást. Akkoriban kijelentette Tisza, hogy ezt a kérdést nem lehet incidenteliter elintézni s nem szabad azzal még zavarosabbá tenni a válságot. Később azán mégis engedett annyiban, hogy a választási jog reformját figyelembe fogja venni a szabadelpárt programjának az elkészítésekor. A pártban tudják, hogy Tisza ellenfele az általános titkos választói jognak, de tudja, hogy ugyancsak a Lloyd-klubban sok lelkes híve van a kérdésnek. Ismeretes, hogy Dési Géza erre vonatkozólag indítványt is jegyzett be a Ház könyvébe. Annál nagyobb volt így a meglepetés, hogy Tisza cikksorozatában egyenesen a tervezett reform ellen foglalt állást. Több képviselő — mint a szabadelpártból híre érkezik — az első cikk megjelenése után szemrehányást tett neki, hogy olyan kérdésben, amely alkalmas arra, hogy a szabadelpártnak új

híveket szerezzen, az ár ellen uszik. Tisza erre határozottan kijelentette, hogy ezt a kérdést nem itéli meg párt szempontból. Ha felfogása ellentétbe kerül a pártval, inkább lemond a mandátumáról és nézeteinek a főrendiházban ad igen erélyesen kifejezést.

Szóll Kálmán Bécsben.

Titkok körülötte.

Szóll Kálmán ma Bécsbe érkezett, a Sacherbe szállt meg. Hír szerint az utazása a válsággal van összefüggésben.

Andrássy Gyula Budapesten.

Gróf Andrássy Gyula, aki tegnap este érkezett meg Budapestre s nyomban a Nemzeti Kaszinóba hajtatott barátai közé, ma délelőtt több politikust meglátogatott.

A fődarabant nyilatkozata a választóireformról.

Mikor tegnap este vége lett a minisztertanácsnak, Fejérváry Géza báró a fia, a baranyamegyei főispán kíséretében hajtatott az Andrássy uti lakására.

Beszélgés közben szó esett a választói reformról, amelyen a minisztertanács elvégezte a király kívánta korrekturákat. Ezzel kapcsolatban szóról-szóra a következőket mondta a miniszterelnök:

— Az a benyomásom, hogy az általános és titkos választói jog megvalósítása előtt többé *semmiféle komoly akadály nincsen*. Azt hiszem, hogy az uralkodó megadja a beleegyezését.

A gyászoló Budapest.

A délelőtti ünnepségek.

Oriási embertömeg Budapesten.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, okt. 6.

Megmozdult az ország népe, s felzarándokolt Budapestre, hogy ott ünnepelje meg a magyar nemzet gyászos ünnepnapját.

A magyar nemzet nagypéntekje haragosan köszöntött rá a fővárosra.

Őzi szél suhogtatta meg a fekete gyolcsot, a mely házak, paloták ormait diszít. Iskolákban félretették a tanrendparancsolt füzeteket; a tanítómesterek október hatodikáról, a tizenhárom vértanu szentvadáséről, Batthyány Lajosról beszéltek a katedrálról.

A délutáni gyászos menetre élénken készülődött Budapest. Egyesületek, testületek szervezkedtek, hogy a felvonulás impozánssabb, minél népszerűbb legyen.

Előre látható volt, hogy a vértanu sirjához való zárandokolás méltányos, minden bántó incidens nélkül való lesz. Amerre a menet el vonult, az üzletek zárva voltak, a forgalom megszűnt.

Valamennyi függetlenségi körből menetben vonultak a templomokba gyászistentiszteletre. Ugy a ferencziek, mint a deákteri, valamint a szegényház-teri templomok tömve voltak áhitatos gyülekezettel. A legimpozánssabb a VII. kerületi függetlenségi menet vonulása volt a szegényház-teri templomba. A menet élén haladtak a kör

elnökei: Barabás Béla, Földiák Gyula, dr. Aczél Sándor, a kör új lobogójával.

A Ferenczrendiek templomában, a hová az egyetemi ifjuság vonult, tíz órakor kezdtek az istentiszteletet. A padosorokban a politikai és társadalmi kitűnőségek foglaltak helyet köztük Kossuth Ferencz, Thaly Kálmán és itt-ott egy-egy mágnásasszonyt is lehetett látni. Suttogták, hogy az istentiszteleten megjelenik Damjanich özvegye is. De hír jött, hogy a nagyaszonny gyengélkedik, de ha módját ejtheti, részt fog venni a temetői ünnepségeken.

A délutáni temetői ünnep igen impozánsnak ígérkezik. Rontja a kegyeletet, hogy akadtak kufárok, akik a kapura szegzett czédulán ajánlják bérbe lakásuk ablakát. Egy József köruti házban függött egy ilyen szegyczédula, amelyet S. H. joghallgató felháborodással tépett szét. A ház-mestert, aki a joghallgatót e miatt szitkokkal illette, az összegyűlt sokaság csaknem meglinchele.

A délutáni impozáns ünnepségről távirati rovatunkban olvasható bő tudósítás.

Öngyilkos leány.

Mérgett ivott.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 6.

Fiatalt, az élet hajnalát élvező leány kísérlette meg tegnap délután eldobni életét. Hogy mi keserítette el életét, nem árulja el, szülei sem vettek rajta észre semmi komorságot.

És mégis Pénteken egy vigyázatlan pillanatban, mikor közelében nem volt senki, egy pohárba mérgett oldott fel s azt sietve fölhaltotta.

Ájultan feküdt, iszonyu kinok között, mikor hozzátartozói feltalálták. Az öngyilkosságról a következőket jelentti tudósítónk:

Györfi Izabella polgári család leánya, szülei régebb idő óta Debreczenben tartózkodnak és Kazinczy-utca 8. sz. a. laktak. Györfi Izabella szolid házi leány volt. Szülei mit sem sejtettek arról, hogy szerelmes vagy valami baja volna. A leányon buskomorság nem látszott. Leirhatatlan tehát az a keserű meglepetés, ami az öngyilkos leány szüleit érte, a mikor Györfi Izabellát görcsökben feküdvé találták. Azonnal orvost hívtak. Az orvos mérgezési tüneteket állapított meg s a leányt a rendőrség közbejöttével beszállította a kórházba.

A kórházban dr. Horvát kórházi főorvos a leányon azonnal gyomormosást végzett. Kevéssel ezután megleltek a rendőrség képviselői és vallatóra vonták a leányt öngyilkossága okairól. A leány azonban semmit sem vallott, azt sem mondotta meg, hogy mivel mérgezte meg magát. Így az öngyilkosság közelebbi okairól hivatalosan sem lehetett semmit megállapítani.

A leány elég türethetően érzi magát, mindazonáltal az adott körülményekhez mérten állapota igen súlyos.

Őszi és téli a legtartósabb a legjobb

szekonda

Czipők készen kaphatók és mérték után megrendelhetők. **Krausz Mór** és csizmák czipésznél, Főtér 34. szám.

A Zeyslg-ügy Debreczenben.

Halmay letartóztatása és a debreczeni ügyvédi kamara.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 6.

Halmay Elemért, Zigány Árpád védőjét a budapesti rendőrség valóságos „oroszmódra” törvénytelenül letartóztatta. A rendőri rémuralom vezetői azonban már néhány óra múlva alapos „orri” kaptak a vizsgálóbírótól, aki Halmay Elemért szabadlábra helyezte.

A rendőrségnek ez az eljárása az állampolgárok szabadságát veszélyeztette, de még a védői hivatás szabadságát is bemocskolta, ezért a budapesti ügyvédi kamara közgyűlése megvetését és felháborodását fejezte ki a budapesti rendőrség törvénytelen és a polgári szabadságot lábbal tipró intézkedése felett.

Ezt a határozatát közölte az összes ügyvédi kamarákkal, így a debreczenivel is, amelyek közül már a szegedi, aradi és kolozsvári az abszolutizmus előjelének tekintik a rendőrség törvénytelen eljárását.

A rendőri rémuralom ellen nemcsak a budapesti kamara emelte fel tiltakozó szavát, hanem a fővárosi ügyvédi kör is, amely szintén megkereste a debreczeni ügyvédi kamarát, hogy foglaljon állást az ügyvédi tekintély ilyen galád megsértése ellen.

A debreczeni kamara csak a napokban kapta meg mindkét headványt és arról értesülünk, hogy még október hóban a választmányi ülés elé terjesztik ezt az ügyet, amely minden bizonynyal olyan határozati javaslatot fog a közgyűlés elé terjeszteni, amely méltó lesz a kamarai területen lakó hazafias ügyvédekhez.

Mi cs k azt jegyeznénk bele, hogy a kamara vezetősége nagyon helyesen cselekedne, ha minnél hamarabb alkalmat adna a közgyűlésnek, hogy megvetésének kifejezést adjon a darabant kormány czinkosai, a rendőrség iránt.

Elitelt debreczeni gavallér.

Flaskay Dezső váltói.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 5.

Flaskay Dezsőt sokan ismerték Debreczenben. Három évvel ezelőtt mint huszáronkéntes itt csörtette a kardját a debreczeni aszfalton. Később civilizáltan feszített, s valóságos réme volt a kávéházi pinzéreknél. Aztán Naggyáradra tette át főhadai szállását Flaskay, a hol pár hónap előtt egymásután derültek ki a könnyelmű gavallér hünyös manipulációi. Először édesanyja jelentette föl, hogy nevére váltókat hamisított s egy szép napon Flaskay Dezsőt letartóztatták. Ezután sorra jöttek a többi feljelentések. Vizsgálati fogságában különösen viselkedett a gigerli, elmebeli megfigyelését rendelték el, de kiderült, hogy teljesen épeszű. Tegnapi aztán megtartották ügyében a végtárgyalást.

A tárgyaláson Fassie Pál elnökölt. A vádhatóságot dr. Pop Sándor alügyész képviselte, a vádlottat dr. Fráter Pál védte. Felolvassák a vádiratot, amely szerint Flaskay Dezső 11 rendbeli váltó és okirat hamisítást követett el.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

— Igen.

És könnyezve mesélte el a gavallér élete folyását. Elmondta, hogy korán árva-

ságra jutott. Egyéves önkéntessége alatt rokanai segítségével tizenhatszáz forintot kőltött el. Ez az élet elvette a komoly munkától minden kedvét, tanulmányait abbahagyta, szórta a pénzt, egyedül annak a társaságnak élt, amely körülvette.

A váltóhamisításokat, amelyeknek legnagyobb részét édes anyja: Csapó Dezsőné és sógora: Arnóthfalvi Alfréd honvédszázados nevével követte el, sorra mind beismerte.

Dr. Pop Sándor alügyész vádbeszéde után dr. Fráter Pál rámutatott a vádlott őszinte beismerésére, amely tanúsítja, hogy itt nem bűnössel, hanem a mai társadalmi élet egy tragikus alakjával állunk szemben. És ekkor felállott Flaskay Dezső, hogy a maga védelmére szót emeljen. Nagy beszéde tartott, amelynek láthatólag hatása lett.

A kir. törvényszék Flaskay Dezsőt mindössze hat hónapi börtönrre ítélte, a vizsgálati fogságból 3 és fél hónapot betudott. Az ítélet jogerős lett, mert az elitelt s az alügyész is megnyugodott.

A gróf kisasszony támogatója.

Széllhámos nevelőnő.

Becsapott vendéglős.

Törvényszéki tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 6.

Ogay Regina érdekes típus. Művelt, képzett nő és ennek daczára széllhámosává vált. Évek hosszú során át magasrangú családok gyermekeit nevelte a jó erkölcsökre és tanította az elemi és magasabb ismeretekre. Ma ott tart, hogy büneiért kilencz hónapig kell szerepelnie a börtön falai között. Mindennek a rendszertelen és egészségtelen gondolkodása volt az oka. Nehány hétig állás nélkül volt s már széllhámosává vált.

Eljött Debreczenbe és páratlan rafiné riával beállított Németh Mátyás vasuti vendéglőshöz és itt titkolódzás közepette elmondta, hogy egy szepesi grófi család küldötte ide, és utána nemsokára megérkezik a megtévedt gróf kisasszony is.

Németh Mátyás a fényes üzlet reményében a legjobb lakosztályt bocsájtotta a gróf kisasszony nevelőnőjének a rendelkezésére és napokon át minden kényelemben részesítette.

Ezzel azonban nem elégedett meg a grófnő támogatója, hanem elfogta Kukojet György hetest és kicsalt tőle mintegy 55 koronát.

Ekkor aztán elhívta Béressy Mihályné szülészőnőt, akitől még 55 koronát csalt ki. Sőt annyira elkábította ezt a szegény asszonyt, hogy mindennemű kis baba ruhácskákat is vétetett vele.

Ezért a bűneért kellett ma a bíróság előtt állania:

Először a panaszos Németh Mátyást hallgatták ki, aki elmondta, hogy csárdafondorlattal több száz korona erejéig becsapta a vádlott. Végre is egy délután észrevette, hogy megakar tőle szökni. Már be is szállt a kocsiba, amikor én észrevet-

tem és utána siettem. Azonban a vonat már elindult és így egy kis ideig együtt is utaztak. A kalauznak szólt és így a legközelebbi állomáson a csendőrség letartóztatta.

Béressy Mihályné második és Kukojet György harmadik panaszos szintén azt vallják, hogy elámitotta őket és nagyobb összeget csalt ki tőlük.

A vádlott tettét beismerte, miért a bíróság kilencz havi fogházra ítélte.

Vármegyénk és vidéke.

Ki a legény a csárdában? Régi hagyományos szokása a falusi legényeletnek, hogy mulatás után megkérdezi a délczegebb ifju: ki hát a legény a csárdában? Egvitt mulatozott Dobi János, Fenyő Mihály több társával az ujjvárosi nagy vendéglőben. Dobi végül paraszt párbajra hívta Fenyőt. A párbaj igen súlyos ütlegekkel folytatódott, ugyanarra, hogy a verekedésbe kénytelen volt a csendőrség is beleavatkozni. A veszélyes parasztpárbaj a járásbírótság előtt nyeri befejezését.

Egy család tragédiája. A margittai vasuti szerencsétlenségnek, amelyről már volt említés téve lapunkban, legszánandóbb áldozata: Szatmári Ferencz mozdonyvezető. Amidőn a margittai vasut kisiklott Nagyfalva és Somlyó között, lezuhant a töltés mellé, Szatmári Ferencz a vonat kerekei alá került, a lába, jobb keze teljesen összetört és a szerencsétlen embernek a kerekek közül csak a feje, féltette látszott ki. Keresték egy ideig, de a mozdonyok, felborult postakocsik eltakarták, nem találták meg. Vasárnap éjjel volt ez. Az eső feláztatta a földet és a szerencsétlen ember ott teküdt esőben, sárban hajnalig összetört lábbal. Később, éjjel felé Somlyóról fáklyával mentek keresésére. De nem lelték meg, mert elájulva, eszméletlenül elrejtve a felborult mozdony mellett feküdt. Egy izben feléje tartották a fáklyát. A forró szurok rácseppent arczára és felégette bőrét. Így találták meg összetörve, összezséegve, elájulva hajnalban a sáros földön. Hazavitték Székelyhidra és ott-hon a legborzasztóbb jelenet játszódott le. Felesége ott jajveszékelt három éves kis fia holtteste felett, aki az éjjel halt meg. És hozták a férjét is megcsontítva, félig holtan. A szerencsétlen család iránt nagy a részvét. A vasutasok könyöradományokat gyűjtenek részükre.

Rablóvilág Biharban. A bihari plébános rablói után harmadnapra újabb rablószövetkezet garázdálkodott. Tegnapi éjjel ugyanis Dobrai Lajos bihari gazdálkodó ember házába ismeretlen tettesek behatoltak és összeloptak mindent, amit csak tudtak. A gazda és a házbéliek épen szüreten voltak s a tolvajok ezt tudták. A ház összes ingóságait magukkal vitték a rablók, akiket nyomoz a csendőrség.

Czipő király

A özégre tessék ügyelni.

Debreczen, Placz-u. 49., a főposta kapujával szemben. Öszre és tétre legolcsóbban lehet vásárolni női-, férfi- és gyermek czipőket

Tolnai Dániel

elsőrangú czipő-üzletében.

Mór

34. szám.

Színház.

A debreczeni színház ünnepe.

A mai jubileum.

Debreczen művelt közönsége ma ünnepli meg negyvenedik évfordulóját annak, hogy a debreczeni színházat a Kossuth-utczában megnyitották. Az ideiglenes művészajlékot ekkor cserélte fel díszes, állandó közsínház, a mely a maga nemében első volt a vidéken.

Noha negyvenéves jubileumoknak nem sok értelme van, ezuttal mégis harmónikusan ünnepel a színházat szerető közönség. Az ünnep fényét az emeli, hogy Blaha Lujza a nemzet nagyhajója is eljön, s megszólal ismét azon a színpadon, a melyhez az első izzó, nagy sikerek emléke kötik.

Az ünnepség részletes programját már ismertettük lapunkban. Ezuttal közöljük hogy Blaha Lujza ma délben a gyorsvonattal érkezik Debreczenbe. Fogadtatására megjelennek Oláh Károly, Zilahy Gyula, s a színházi bizottság több tagja.

Délután érkezik Debreczenbe Festetics Andor gróf színészeti felügyelő és Mészáros Kálmán az országos színészegyesület irodai igazgatója. Kilátásba helyezte megjelenését Bezeredy Viktor miniszteri tanácsosa a magyar színészet lelkes, melegszívű barátja.

Színházi előadás után az „Angol király“-nőben társasvacsora lesz étlap szerint. Hauer Bertalan a figyelmes vendéglős előre gondoskodott, hogy a színházi előadás végével azonnal kezdetét vehesse a vacsora. A bankettre a rendező bizottság a következő értesítést teszi közzé:

A ma esti színházi előadás után Blaha Lujza, Mándoky s Gárdonyi és neje tiszteletére a színházi bizottság, a színház és a sajtó tagjai, valamint a műpártoló közönség étlap szerinti barátságos vacsorára gyűlnek össze az „Angol Királynő“ fehér termében. — Minden művelt egyén szívesen láttatik.

Bibor és gyász. Gyászünnepet ült tegnap a debreczeni színház. Az aradi gyásznap emlékeztét, amelynek sötét borongó árnyai mindig itt kísértének közöttünk s mint örökös mementó a feledés fátyolán keresztül is éberségre óvatosságra intették és intik a nemzetet. Ez a gyászünnep most kétszeresen sötét, kétszeresen szomorú s így jelentőségében is kétszeresen fontos volt. A színház művészi személyzete Hegedűs Lajos pályáját nyert történelmi drámáját adta ez alkalommal a kegyeletes ünnep fontosságához mért készültséggel. Előbb azonban Szakács Andor áhitatos csöndben és nagy figyelemben előadta Palágyi Lajos alkalmi prologusát amelyet a gyásznap emlékére írt és csak azután gördült fel a függöny a színpadra, amikor a katonai uniformisoktól tiszta nézőtér kifogyott az előadó művészt illető lelkes ovációkból és tapsokból. — A dráma szereplői közül szintén Szakács Andort említjük első sorban, aki a gyöngye befolyásolható és indulatos természetű II. Istvánt nagystílű és erőteljesen karakterizáló művészettel alakította. A legnagyobb és legértékesebb sikere neki volt, s mellette egyedül a Déry Alfréd játékaról szólhatunk abszolút dicsérettel. Koraoly alapos tudásra, nemkülönben kellő készültségre mutatott alakítása, amely a legszigorubb mértéket is megüti. Eppen ezért csodálattal láttuk a vak király szerepét a Ternyei Lajos kezében, amikor az ő szintelen játéka s hibás

organuma csak limonádé ízűvé teszi az ilyen csupa szív szerepet s amikor azt szerepcserével helyesebben lehetett volna megoldani. Az egyetlen női szerep Markovits Margit kezében volt, aki azt sok igyekezettel, de annál kevesebb organummal játszotta végig. A többi szereplők csoportjából Békés Gyula, Szilágyi Ernő és Krasznay Ernő váltak ki. Felvonás közben a Magyar testvérek zenekara Magyar Kálmán vezetésével mellett magyar dalokat játszott a közönség megmegújuló hazafias tüntetésétől kísérve. (m. b.)

A Zilahy-féle drámai pályázat.

A Zilahy-féle drámai pályázat a jövő hét folyamán végre döntés alá kerül. Oláh Károly, a bíráló bizottság elnöke f. hó 10-én, kedden délutánra hívta össze a bizottságot, melynek tagjai Szávay Gyula és Kardos Albert a Csokonai-kör, Zilahy Gyula és Szakács Andor a színházról részéről. Amint tudjuk, tizenhárom Csokonairól szóló pályamű érkezett be, amelyek között van szomorujáték, dráma és vígjáték egyaránt. — Zilahynak szándéka volt a pályaművek egyikevel vagy másikával megnyitni a debreczeni színház évadot, ez természetesen idejét multá, de talán akad a művek között olyan darab, amelyet november 17-én, Csokonai születése napján, a mi évenként megújuló Csokonai-ünnepünk estéjén elő lehet adni.

A színház hírei. Vasárnap este az „Aszfaltbetyár“ című énekes bohózat került színre. Ez a darab a fővárosban népszerűsége tett szert, 30 szor került színre egymásután. — Előkészületben van a legközelebb már színre is kerül az „Émber tragédiája“ a gróf Eszterházy-féle fényes díszletekkel, a darabról ismertető füzetek jelentek meg, melyek a könyvkereskedésekben, valamint a színházi pénztárnál kaphatók.

Kisiklott vonat.

Az ökrök harcza a mozdony ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 6.

Pénteken este nyolcz óra 20 perczkor Debreczen állomásról kiindult a Püspökladány felé menő 1709 számú vegyes vonat.

A vonat alig hagyta el az állomást, a mikor a 109 számú örház körül Ebes és Ondód között, két hatalmas bika állott a sinpár közt.

Hiába füttyentett a vonat, nem volt senki, aki elvezette volna őket, sőt úgy tűnt fel, mintha az ökrök szembe akarnának szállani a gőzbikával.

Ekkor ó korbá illő titáni küzdelem kezdődött. A mozdonyvezető gépész teljes erejével fékezett, a bikák pedig szemeiket kidüllesztve néztek a mozdony vérvörös izzószelei közé.

Még egy pár pillanat és egyutolsó kétségbeesett sikertelen erőfeszítés a gépész részéről és óriási recsegés ropogás között a mozdony maga alá taposta a két hatalmas ökröt.

Keresztül repül rajtuk az első két kocsi, azonban a harmadik osztályú vagon, mintha csak a sors is kigu-

nyolná a demokráciát, a szegény emberek kocsija kiugrik a sinpárról és le-gördül a töltés oldalára.

Ekkor végre sikerült a vonatot megállítani. Azonnal a kisiklott kocsi-ban ülők kiszabadítására siettek az emberek, szerencsére azonban semmi komolyabb baj nem történt. Aminek az az oka, hogy az utazók még nem helyezkedtek el.

Egy két utas sebesült meg könnyen egyik a kezén, a másik a fején kapott kisebb horzsolódást.

A vonatvezető személyzet igyekezett megnyugtanni a közönséget a minek az lett a következménye, hogy a vonat az első két kocsiával tovább folytatta az utját Püspökladány felé.

Amint az első hír a debreczeni állomásra beérkezett, a főnök külön vonatot küldött ki a helyszínére, a melyen vasuti munkások voltak, hogy a kisiklott vonatot feltegyék a sinpárra, egyben orvost is küldött ki, hogy ha szükség mutatkozik az utasoknak segélyt nyújtson, szerencsére erre nem igen volt szükség.

A külön vonat még az éjjel kint marad a helyszínén és csak reggel tér vissza.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 szám

Október 6. Debreczenben.

Az aradi gyásznapi emlékezet.

Fellobogott a kegyelet lángja Debreczenben, s hazafias lelkesedéssel ünnepelték meg mindenfelé az aradi vértanúk emlékeztét. Dél előtt gyászszenitiztelet volt az ev. református és róm. kath. templomokban, a nap folyamán pedig a lelkesítő ifjúság gyújtotta fel a kegyelet faklyáját. Az október 6-iki ünnepélyekről tudósítónk a következőket jelentik:

Tegnap délután 5 órakor igen szép és lélekemelő ünnepélyt tartott az akadémia ifjúsága a collégium dísztermében az aradi gyásznapi emlékére. A főiskolai kántus szépen előadott gyászdala után dr. Ferenczy Gyula akadémiai igazgató tartotta hazafiságtól izzó, tartalmas és magvas beszédét. Majd Kiss Endre 2 joghallgatónak a M. I. Ö. T. pályázatán pályadíj nyertes „Október 6.“ című ódáját szavalta el nagy hatással Varga Antal 2. th. Hajdu István VIII. o. t. oly nagy hatást ért el igen szépen előadott gordonka szólójával, hogy a Kossuth-nótát hétszer is el kellett játszania. A hazafias dalt a közönség együtt énekelte vele.

Kiss Endre 2 jh. tartott ezután emlékbeszédet az aradi gyásznapi emlékére, melyet Steiner József jh. szavaltat követett, a ki Pósa Lajos „Az aradi tizenhárom“ című költeményét oly nagy hatással szavalta el, hogy az a hallgató közönséget szünni nem akaró tapsviharra ragadta. Az igen jól sikerült ünnepségről a közönség a Hymnus éneklése mellett oszlott szét.

Higgye el!

hogy **Wallerstein Fülöp fiai** régi jónévű **rőfös** üzletében legjobban vásárolhat és már 1 frtos vásárlásnál egészen ingyen élet-nagyságu fényképet kap. Női- és gyermek felöltők nagy választékban.

Az aradi vértanúk szomorú emlékének megújuló fájdalommal szentelt gyászünnepe a debreczeni piarista főgimnázium. Először a templomba vonult az ifjuság halált adni a magyarok Istenének, hogy olyan hőseket adott ennek a sokat szenvedett népnek, akiknek martir halálában rejlik eltiprott nemzetünk dicsőséges feltámadása. Az Isten házában megható énekek mellett ünnepélyes szent misében kérték a gyászoló nemzetre a jószágos ég áldását. Utána az ifjuság önképzőkör remek beszéd, szavalatok és énekek előadásával emlékezett meg az aradi Golgothán kiszorított dicső hősekről.

A máv. altisztikör hazafias tagjai is a Petőfi-téri helyiségükbe ünnepre gyűltek össze. Ott volt az altisztikör néhány száz tagja s nagy számú érdeklődő közönség.

Elsősorban az egyesület dalköre énekelte el a „Szózatot”, mit a közönség óriási éljenzéssel fogadott és felállva hallgatott meg. A szózat eléneklése után Kiss Ernő „október 6-ika” című költeményét szavalta el mély érzéssel Ignéczi Sándor. Majd dr. Körössy Kálmán lépett a felolvasó asztalhoz és költői szárnyalású hazafias felolvasást tartott.

A közönség zúgó éljenzéssel és tapsviharral játalmazta Körössy Kálmán magas szárnyalású előadását, mely után Ilyés Bálint „Édes hazám” című hazafias költeményét szavalta el Nagy Kálmán. A fenséges tónusban lefolyt ünnepséget a „Hymnus” eléneklése zárta be.

— Személyi hírek. Dr. Marschalkó Tamás egyetemi tanár Debreczenben időzött. Blaha Lujza, gróf Festetics Andor, Mészáros Kálmán ma Debreczenbe érkeztek.

— Debreczeni küldöttek Budapesten. A tegnapi fővárosi gyászünnepélyen Debreczen város közönsége is képviselve volt. Az a küldöttség, amely felzarándokolt Budapestre dr. Körössy Kálmán és dr. Vargha Lajos kezdeményezésére, impozáns babékoszort vitt fel magával, amelyet elhelyezett gróf Batthyány mauzóleumán. A küldöttek mindenütt részt vettek a menetben s a ma déli vonattal tértek vissza Debreczenbe.

— Késik a miniszter. A közigazgatási élet legnagyobb átká az a lassúság, amelyet naponként tapasztalhatunk. Nem csoda, hiszen maga az irányadó faktor, a miniszter jár elő a késedelmeskedésben. Hajdu vármegye f. évi költségvetését még az év elején felterjesztette a belügyminiszterhez felülvizsgálás és jóváhagyás céljából. Már az év vége felé közeledünk, de a jóváhagyásnak még se híre, hamva. Rísó Gyula alispán végre megsokallotta a miniszter hallgatását és tegnap megsürgette a költségvetés jóváhagyását.

— A holnapi galamblovászat. A nagyerdei sporttérén holnap délelőtt és folytatólag délután rendezendő galamblovászat iránt általános az érdeklődés. A versenyben való részvételre több mint 20 versenyző jelentkezett és többen lesznek, kik a helyszínen jelentkeznek. Waldeck Frigyes gróf, ki a galamblovászatot rendezti, fáradozik a siker érdekében. Értékes gyönyörű díjakat vásárolt a rendezőség Halász Nándor ékszerész-nél, kiknek főtéri kirakatában a szép díjak ma reggel megtekinthetők. A versenyre beléptidj nincs. Meghívott közönség jelenhetik meg.

— Német lóvásárlók Debreczenben. Tegnap két előkelő katonatiszt, gróf Henneberg és Fritzmann dzsidás századosok érkeztek Nyíregyháza felől Debreczenbe. A délelőtti lóvásárlással töltötték el s értesülésünk szerint 25 magyar fajlovat vásároltak össze. A lovakat a jövő hét folyamán szállítják el Debreczenből. A két katonatiszt az éjjel utazott vissza a fővárosba.

— A villamos világítás ügye. A Ganz és Tsa részvénytársaság budapesti cég ma újabb pótajánlatot küldött a városhoz, amelyben úgy módosította az első ajánlatát, hogy az a pályázó cégek mindegyikének olcsóbb lett. Kíváncsian nézzük, hogy a jog- és pénzügyi bizottság hogy fogja elbírálni mai ülésén az ajánlatokat.

— Presbiteri gyűlés. A református egyház presbiteriuma október 8-án az egyház tanácstermében ülést tart. Több tárgyai a következők: A népiskolai ifjúsági könyvtár felállítása, a szegényház világítási kérdése, az egyházi tisztviselők fizetésének rendezése, épületek biztosítása, új tantermek építése, tanítótestületi elnök választása. Horkai és Örkös tanítók jutalmazási kérdése. Kegydíjazások és segélyezések.

— Szegény ember sorsa. Klaggott, foglalkozás és lakás nélküli összetörődött, elhagyatott ember Mór István. Elbetegkedett és bekerült a kórházba. Itt a gondos ápolás visszazárta életerejét és szept. elején kibocsátották. Tegnap bement Szent-Anna-utca egyik kisebb vendéglőbe és pár krajczárért italt kért. Azután lefeküdt az istállóba. Jó óra múlva a vendéglős megnézte, hogy mit csinál Mór az istállóba s látta, hogy mozdulatlanul fekszik ott. Telefonált a rendőrségre, a rendőrség hordágygyal jelent meg és Morét beszállította a kórházba.

— Debreczeni nyilvántartások rendezése. A kereskedelmi élet egyik súlyos, orvoslandó bajai közé tartozik az, hogy a kereskedő világ nem rendelkezik egy olyan pontos jegyzékkel, amely megbízható adatokat tartalmaz a törvényszéki bejegyzett cégekről. Sürgős kívánsága tehát a kereskedelmi életnek a bajok orvoslása. A debreczeni kamara új algisa óra kitarító munkássággal küzd a nyilvántartások rendezése dolgában, évenként összegyűjti a már megszűnt, de még nem törölt és a bejegyzésre alkalmas cégek jegyzékét s azt átteszi az illetékes királyi törvényszékekhez, a törvényes eljárás megindítása iránt. Legújabbban tevékeny részt vesz a kamara a néhéz rendezési munkáiban Keruhoffer József az osztrák magyar bank főnöke. A bank cég adatait ugyanis egy kimutatásba foglalja össze s azt a kamara rendelkezésére bocsátja. A kamara a cég nyilvántartás pontosságá érdekében új alapokra fekteti le a nyilvántartást. Az eddigi lajstromos rendszer helyett repülő lapokat alkalmaz, amelynek az lesz a haszna, hogy minden egyes cégről külön-külön kezelhető és mozgatható lap fog rendelkezésre állni, ami világosabbá könnyebben helyesbíthetővé teszi a cégek nyilvántartását s ezzel meg lesz oldva a kereskedők régi óhaja is.

— Rendőrségi hírek. Bocsi Jánosné udvarából az éjjel több szál deszkát elloptak. — Dinnye lopás. Kovács Sándorné panaszt tett Kátóna András és Oroszi József ellen, akik dinnye földjéről több darab dinya-jét elloptak.

— A oseléd büne. Gy. L. Nagy Imre bírtokos szolgálatában állt Molnár Lajos. Ez év január havában elloptott tőle mintegy 100 korona értékű gabonát amelyet Molnár Lajos és Molnár Imrénének át adott. A bíróság Molnár Lajost négy heti és Molnár Imrét orgazdaságért két heti fogházra ítélte.

— Szakácsnők viaskodása. Közes Etel és Schefmann Mihályné egy gazda szolgálatában állottak. Jó barátok voltak, ez azonban nem tartott sokáig. Kedden össze veszték és Schefmann Mihályné egy darab tüzi fával Közes Etelt alaposan megverte. A nagyarányú viaskodás dolgába a rendőrség is beleavatkozott.

— Meghaltak. A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalba: Szabó Imre János ev. ref. 11 hónapos, Széplaki László ev. ref. 68 éves, Bundi Mária ev. ref. 18 hónapos, Biró Ferencz ev. ref. 72 éves, Kis János ev. ref. 6 hónapos, Koós Viktor ev. ref. 2 hónapos.

— Az udvarok tolvaja. Özv. Szekeres Jánosné Dári Erzsébet minden évben egy párszor szokott lopásért a törvényszék előtt állani. Amint kikerül a börtönből, a nyitott kapukon besurran a házakba és amit az udvaron talál, azt ellopja. Így legutóbb Naszádi táblabirtótól egy részütöt és Boksa Györgynétől egy hordót lopott el. Ezért a bíróság egy évi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen felebbezett.

x Uj zongora terem. (Szalon.) Egy fővárosi minta szerint fog e hó 15-én egy nagy zongora és pianinó raktárt megnyitni a hirneves Komáromi M. műhangszerkészítő cég, Piacz utca 49. szám alatt, a főpostával szemben. A leghirnevesebb gyártmányu zongorák szerezhethetők be, készpénz, valamint részletfizetésre is, szakszertű műhelye zongora, valamint mindenféle hangszerjavításokat tökéletesen és jutányosan eszközöl. Hangszer üzlet, József-kir. herczeg utca 2. szám, Bikaszálloda mellett, hol mindenféle hangszer és kitűnő borok jutányosan beszerezhetők nagy gramophon raktár harmonium, czimbalom stb. nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve, hegedű, zongora hangolást évi bérletre is elfogad, vidéken is.

x Gyönyörű valódi arany fényt kap minden tárgy a Mentze Henrik féle mosható új aranyozó folyadék használatával. 1 doboz 40 kr. kizárólag csak Mentze Henrik újdonságok áruházában kapható.

TÁVIRATOK.

A koalíció ismét előtérben.

Andrássy a királynál.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 6.

A politika a napnak minden órájában változó hírekkel kedveskedik. Délelőtt még erősen tartja magát a hír, hogy Fejérváry ismét kormányra jut — délután már ennek ellenkezőjét jelenti a táviró,

Budapesti tudósítónk az éjjeli órákban azt a szenzációs hírt táviratoztotta, hogy a király megborzadt

Őszi ujdonságok

női- és gyermek felöltőkben.

Teljesen friss áruk.

Legszebb

a mit az őszi idény nyújthat

mérés nélkül árban kaphatók

Darvas Testvérek

női felöltő áruhaza.

Főtér, Fehérló szálloda épület.

Kistemplommal szemben.

*Fejérváry erőszakos terveitől —
öt vég legelejtette, s újból tárgyalni
fog a koalícióval!*

A király tulságosan erőszakosnak látja Fejérváryt, aki az általános és titkos választói joggal akar csupán kormányt alakítani. Ezért van az ellenszenv, s ezért határozták el Bécsben, hogy most már ildamosabb hangon ismét elkezdik a tárgyalásokat a koalíció vezetőivel.

Budapesti tudósítónk távirata szerint a király először is a disszidensek vezérével, gróf Andrássy Gyulával fog tárgyalni. Ebből azt következtetik, hogy a király mégis a 67-es alapon álló politikusokkal óhajtja a válságot megoldatni.

Andrássy Gyula kihallgatása után sorra jönnek a többi vezérpolitikusok, többek között Kossuth. Bánffy, Justh és Zichy.

A politika szenzációs fordulata mellett is egészen bizonyos, hogy a döntés október 10-énél előbb nem fog megtörténni, s Fejérváry Géza báró Bécsből nem hoz haza döntést.

A budapesti gyászünnep.

Budapest, okt. 6. A székesfővárosban lefolyt nagy nemzeti gyászünnep imzozásán folyt le. Az ünneplő közönség 1 órától fél 3 óráig gyülekezett a Szabadság-terén. Fél három órakor indult meg a tabor, a melyet kocsin Hahóthy Sándor és Vázsonyi Vilmos vezettek. A képviselőház imzozásán küldöttsége Bolgár Ferencz elnök vezetésével vett részt a menetben. Az óriási embertömeg a legpéldásabb rendben indult el a kijelölt utvonalon s mindenfelé a Kossuth-nótát énekeltek. A Batthyány mauzóleum előtt folyt le az ünnep első része. A Kossuth-nóta elénekzése után Kossuth Ferencz mondott lelkesítő szép beszédet. Utána Hock János beszélt, majd pedig Győző Lajos a Vigszínház művésze szavaltta el Ábrányi Emil szép alkalmi versét. Vázsonyi Vilmos bebeszélt ezután, az ifjuság részéről pedig Melha Arnold és Óhegyi Lajos. A Kossuth sirnál Ballagi Aladár országgyűlési képviselő mondott remek beszédet, a melynek vezérfonala az volt, hogy ma már azok is elismerik, hogy csak Kossuth nevével lehet nemzeti politikát csinálni, akik eddig ez ellen harcoltak.

Önként jelentkezett gyilkos.

Budapest, október 6. A múlt napi szocialista tüntetések alkalmával a mint az ismeretes, Somogyi Jenő gimnázistát súlyosan megsebeztek. A tettes eddig ismeretlen volt. A éj folyamán a VIII-ik kerületi rendőrségnél megjelent egy részeg ember, a ki elmondta, hogy lelki furdalásai késztették hogy vallomást tegyen. Ő szurta meg Somogyi Jenőt. Vallomása után azonnal letartóztatták.

Az aradi gyászünnep.

Arad, október 6. A vértanuk emlékezetére rendezett gyászünnep imzozásán lefolyású volt. A vértanuk szobra előtt Keszler Ede színművész szavalt, Barabás Béla pedig emlékbeszédet mondott. Az ünnepélyen több ezer ember vett részt.

Akik nem szociállisták.

Budapest, október 6. Az államvasutak főmühelyének munkásai közül ma 500-an jelentették ki egy nyilatkozatban, hogy nem tartoznak a nemzetközi szociáldemokratákhoz.

Ongyilkos urló.

Budapest, október 6. Boránt Gézané kassa—oderbergi vasuti gyakoronok 23 éves felesége ma látogatóban volt Staszkievich Ferencznénél, nevelő anyjánál. Déli fél 12 óra körül Staszkievichné csodálkozott, hogy leánya eltűnt. Keresésére indult és kiáltotta:

— Miczi, hol vagy?

Ebben a pillanatban két revolverlövés hangzott. A ház egy félreeső helyén a fiatal asszony agyonlőtte magát.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1905. október 6.

Készáru 5 drágább, határidők állandók. Délután a tőzsde a nemzeti gyásznap miatt szünetelt.

1905. októberi buza	15.98.—00
1906. áprilisi buza	16.64.—66
októberi rozs	12.96.—98
1905. áprilisi rozs	13.60.—62
októberi zab	12.82.—84
1905. áprilisi zab	13.28.—30
1906. májusi teagari	13.30.—32
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szepetemberi	—
1905. szeptemberi repce	25.60.—80

Hűtlen cseléd.

A gazdasszonyok réme.

A cselédtörvény átka.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 6.

A debreczeni törvényszék mai tárgyalása is arról győzhetett meg mindenkit, hogy eljött már végre az ideje, hogy a cselédtörvény módosíttassék.

Egy hűtlen, roszindulatu cseléd gazdáját kifosztotta. Megsajnálta és nem jelentette fel sőt cselédkönyvébe jó, szorgalmas és hű szavakat irt bele. Miután nem jelentette fel, mást nem is tehetek, mert a törvény tiltja, hogy a cselédkönyvébe a gazdája rosszat írjon.

Eunek az álhúmanus törvénynek már sok áldozata van, nemrég nálunk is szaporodott egygyel. A cseléd akit Czirják Nagy Róznának hívnak és aki előző helyen lopott, a cselédkönyvében levő jó bejegyzés folytán könnyen talált alkalmazást.

Özv. Grün Sámusné fel is fogadta. Alig volt nála néhány napig, amikor egy délután észrevette, hogy amíg ő a piacon járt, valaki a szekrényeit feltörte és ruhái-

nak nagyrésztét ellopták. Gyanuja azonnal cselédjére irányult, aki azonban nem volt otthon.

A rendőrségnél jelentést tett. A leányt elfogták, azonban már akkor a ruhákon tul adott.

Ezért a bűnért állt a törvényszék előtt. Bűnét, daczára a sok terhelő körülménynek és annak, hogy előző helyén is lopott, nem ismerte be és makacsul ragaszkodott, hogy ártatlan.

A bíróság ennek daczára huszonegy napi fogházra ítélte.

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

26

Büntügyi regény.

— Igy már tetszel nekem, röhögött Tibart, miközben poharát kiírítette. De ne félj! Ha jól is vagyok értesülve ne busulj, nemsokára annyi pénzem lesz mint a pelyva. Lartque illetve Bouquillart nagyot nézett.

— Ah! talán van valami terv kilátásban?

— Meglehet!

— Egyedül?

— Soha!

— Kivel?

— Oh! egy nagyon helyre való fickóval.

— Hogy hívják?

— Nincs is neve.

— Beh hallgatag vagy!

— Bah! Egy este majd meglátod.

Alig beszélte ezt Tibart a küszöbön egy hölgy jelent meg. Látára Bouquillart ujját szájára tette.

— Egy szót sem ez asszony előtt, sutogta halkán, a világ minden kincséért sem szabad neki Bouquillart multjáról valamit megtudnia.

Tibart beleegyezőleg bólintott és evvel abbamarad: beszélgetésük. A régi barátság ismét helyreállott.

VIII.

A sebhelyes asszony.

Azon éjjel, midőn Mulot oly későn ke-reste fel Murderné asszonyt, Lartique szokása ellenére eloltotta földszinti termének egyik gyertyáját. Csúpn két vendég tartózkodott még ottan, kik egy piszkos asztal mellett kártyáztak és abszinthot ittak.

Két jelentéktelen legény volt ez, a betörőknek csupán segédjei, mulatásukra nem is ügyelt Lartique. Az egyik „Drótanti“-nak a másik „Lámpás“-nak nevezte magát. Előbbi tizenhat esztendőes tacsók volt míg a másik huszonkét éves lehetett. Szivaroztak, kártyáztak és ittak, miközben egy asszony a háttérben nyugtalanul, de mindent megfigyelve fel és alá járkált. Ez a „sebhelyes asszony“ volt.

Huszonöt éves lehetett, magas nyulánk termetű volt fekete fénylő szemekkel és oly dus hajjal hogy lebontva egész alakját eltakarta mint valami köpenyeg. A sebhelyes asszonynak azért nevezték, mert egy forradás jobb arcát egészen elcsufította.

De ezen forradás daczára is szép volt az asszony, nem az uri népség beteges szépsége, hanem a parasztleányé, kinek bőrért a nap megbarnította és aki mellett nem mehetünk el anélkül, hogy szemünket gyönyörrel ne legeltetnénk rajta.

A nő Bouquillart unokahugának mondotta magát, de azért a „Halottak kávéháza“ egyik vendégének sem jutott még eszébe, hogy érdeklődjék, miben is áll ez atyafiság.

[Folytatjuk.]

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet 12 szám (C.) Bérlet 12 szám (C.)
 Debreczen, szombat, 1905. hó október 7-én:
 Ünnepi előadás a színház 40 éves évfordulója alkalmából. Az ünnepi előadásban részt vesznek: Blaha Lujza, a budapesti Nemzeti Színház tagja, Mándoki Béla és Gárdonyi Antal nyugalmazott színészek.

Ünnepi előadás.

I. Bánk bán opera nyitánya, előadja a 39 ik gy. e. zenekara, Huber Miksa karnagy vezetése mellett.

II. Magyar dal, szavalja: Szakács Andor.

III. Bánk bán második felvonása.

S Z E M É L Y E K:

Bánk bán	-----	Mándoki Béla.
Petur bán	-----	Szakács A.
Michál bán	-----	Deésy Alfréd.
Simon bán	-----	Szilágyi Ernő.
Biberach	-----	Gárdonyi Antal
Zászlós ur	-----	Ungváry V.

IV. A falu rossza első felvonása.

S Z E M É L Y E K:

Feledi Gáspár	-----	Vadász Lajos.
Lajos	-----	Ternyei Lajos.
Boriska	-----	Szabó Irma.
Tercsi	-----	Almási Lola.
Göndör Sándor	-----	Árkosy A.
Kónya, kántor	-----	Sarkadi V.
Óreg paraszt	-----	Katona Imre.
Finum Rózsi	-----	Blaha Lujza.
Csapóné	-----	Sz. Gárdonyi T.
Sulyokné	-----	Vadász L.-né.
Tarisznyásné	-----	Kertész Kata.
Genosz bakter	-----	Békés Gyula.
Csapó	-----	Szabó Gyula.
Jóska	-----	Kondor Ernő.

V. Ünnepi epilógus. Irta: Körössy Kálmán.

S Z E M É L Y E K:

Debreczen véd szelleme	-----	Csáder Irén.
Hungária	-----	Markovits M.
Thália	-----	Szabó Irma.

Az előkelő hölgyközönséghez.

Nagyságos asszony!

Hazatérve külföldi bevásárlási utamról, van szerencsém a közelgő őszi és téli idény alkalmával a nagyra becsült érdeklődő hölgyközönséggel közölni, miszerint ezuttal is arra fordítom főfigyelmet, hogy mindazt, amit a legújabb divatnál, leány és gyermek felöltökben, köpenyekben, raglánokban, bundákban, szörme újdonságok, Jaquet, Paletók és Figarókban stb., produkál nagy választékban és legizlésebb formákban és modellekben szerezzem be.

Áruházam

ma már teljesen fel van szerelve és oly változatos minden izlésnek és igénynek megfelelő készletet mutat fel, hogy nem kételkedhetem miszerint minden hölgy megtalálja nálam azt, amit keres. Annál is inkább, mivel minden egyes darab meglepően olcsó.

Kérve a nagyra becsült hölgyvilág szives látogatását, köszönetet mondok az eddigi szives partolási és vagyok

alázatos tisztelettel

Halmágyi Sámuel
 utóda
Debreczen.

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen mintákat fehér, fekete, vagy színes újdonságainkból. Méter árak 1.15 K.-tól 18.— K.-ig.

Különlegességek: Társasági-, menyasszonyi-, bál- és utcai-tollette selyemszővetekben blousok és béléseknek is.

Csakis jótállás melletti solid selyemszőveteket árulunk, direkt magánosoknak vám- és viteldij-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájcz.)

1 Selyemszővet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek raktárra

az őszi divat újdonságai.

Divat kelmék.

Angol flanellek.

Posztók Costümre.

Mosó velezek stb. stb.

Külön szőnyeg osztály.

Csemege szőlő és boreladás.

Gróf Dégenfeld József és dr. Bal-kányi Miklós urak „Erzsébet“ szőlőtelepének elárúsító helyei:

Gróf Dégenfeld téren a kenyér piacon 10-ik számú Wolf százados-féle Szikszay háznál és a

Főpiacon a 26-ik számú háznál levő békési házi kenyér üzletben kitűnő passzatuti szőlő kilogrammonként 18 krért kapható.

A Dégenfeld téri főüzletben az „Erzsébet“ szőlő telep kitűnő ó bora hectoliterenként igen olcsón megrendelhető.

Kitűnő befőzni való császárkörte olcsón kapható.

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni, hogy tulajdonított raktár miatt a

férfidivat cikkek

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat, gallérokat, közelöket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevőközönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel

BORSOS KATA
 DEBRECZEN, Városháza.

Keztyű vételnél

ügyeljünk arra hogy csakis szakértőtől vásároljunk.

Legajánlatosabb tehát ha a legújabbban felfedezett amerikai fiatal kecskék bőréből készített finom keztyűket használjuk, a mely áruk dus választékban kaphatók

Kun Márton

kötszer-, keztyű-, pipere és kézműaru üzletében

DEBRECZEN, Placz u. 12. szám.

Haszonbérbe kiadó

egy ösödök óta házilag kezelt 1400 holdas első rendű minőségű

tagbirtok

elegendő és szilárd gazdasági épületekkel ellátva.

Komoly reflektánsok tudásuk czimüket „Prima bérlet“ jelige alatt e lap kiadóhivatalával.

Kezdődő iskolai évre

Fiúk részére fehér és színes ing, kézellő, gallér, lábravaló.

Leányok részére Reform, empir és diszkotények, alsó szoknyák minden színbe, ingek, hálóköntös és bugyogók nyári és télibe. Ágyterítők 1.0 krtól, Paplanok 190 krtól. Kész lepedők. Kendő félek minden minőségben és nagyságban

Doszpoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Eladó házhelyek.

A Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreczeni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi ut mentén az Apafy-utcza és Ferencz József lovassági lak-tanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési föltételek mellett eladó.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Placz-u. 44. sz. alatt.

Debreczen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

